

PÄÄTÖS**Tartuntavyöhykkeen muuttaminen**

Pvm/Datum/Date

Dnro/Dnr/DNo

28.8.2026

5763/04.01.02.00.02/2026

Asianosaisille

Ruokaviraston päätös afrikkalaisen sikaruton vuoksi tartuntavyöhykkeen perustamisesta annetun päätöksen muuttamisesta**ASIAN TAUSTA**

Virolahden kunnassa löytyneessä luonnonvaraisessa villisiassa on todettu Ruokaviraston laboratoriotutkimuksissa 30.7.2026 afrikkalaisen sikaruton virustartunta.

Ruokavirasto päätti 30.7.2026 eläintautilain (76/2021) 26 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun tartuntavyöhykkeen perustamisesta taudin esiintymispaikan ympärille. Ruokavirasto korvasi annetun päätöksen uudella päätöksellä 31.7.2026, jolla se tarkensi kohdan 8) rajoituksia koko tartuntavyöhykkeen sekä tartuntavyöhykkeen sisällä olevan ydinalueen osalta. Rajoitukset koskevat muuta maastossa tapahtuvaa toimintaa, joka todennäköisesti levittää tartuntaa.

Komissio antoi 5.8.2026 täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2026/1937 afrikkalaiseen sikaruttoon liittyvistä tietyistä väliaikaisista kiireellisistä toimenpiteistä Suomessa. Täytäntöönpanopäätöksessä säädetään väliaikaisista toimenpiteistä, jotka Suomen on toteutettava afrikkalaisen sikaruton leviämisen estämiseksi. Täytäntöönpanopäätöksen johdosta Ruokaviraston perustamalla tartuntavyöhykkeellä tulee soveltaa komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/594 mukaisia rajoitusvyöhykkeisiin II sovellettavia erityisiä taudintorjuntatoimenpiteitä. Tartuntavyöhykkeeseen sisältyvät alueet on määritelty täytäntöönpanopäätöksen liitteessä. Täytäntöönpanopäätöksen johdosta Ruokavirasto korvasi 31.7.2026 annetun päätöksen uudella päätöksellä 7.8.2026, jolla se tarkensi päätöstä taudintorjuntatoimenpiteiden osalta. Siirtokieltoja (kohdat 14-18) tarkennettiin vastaamaan komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/594 vaatimuksia rajoitusvyöhykkeillä II sovellettavista erityisistä taudintorjuntatoimenpiteistä. Lisäksi tarkennuksia tehtiin metsästystä koskevan kiellon (kohta 7) ja muun maastossa tapahtuvan tartuntaa todennäköisesti levittävän toiminnan (kohta 8) osalta.

PÄÄTÖS**Tartuntavyöhykkeen perustaminen
eläintautilain nojalla**

Pvm/Datum/Date

Dnro/Dnr/DNo

28.8.2026

5763/04.01.02.00.02/2026

Tartuntavyöhykkeellä suoritetuissa etsinnöissä löydettiin tartuntavyöhykkeen silloisen ydinalueen rajojen ulkopuolelta noin kilometrin päästä ydinalueen reunasta Miehikkälän ja Virolahden kunnan rajalta villisian jäänteitä, joista todettiin 12.8.2026 Ruokaviraston laboratoriotutkimuksissa afrikkalaisen sikaruton virustartunta.

Pyhtään kunnasta kuolleena löytyneestä villisian näytteestä todettiin 28.8.2026 Ruokaviraston laboratoriotutkimuksissa afrikkalaisen sikaruton virustartunta.

KUULEMINEN

Tämä päätös on tehty ilman asianosaisten kirjallista kuulemista hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla, koska kuuleminen voisi vaarantaa päätöksen tarkoituksen toteutumisen ja kuulemisesta aiheutuva asian käsittelyn viivästyminen voisi aiheuttaa huomattavaa riskiä eläintaudin leviämisestä.

PÄÄTÖS JA PERUSTELUT**Päätös**

Ruokavirasto tarkentaa tällä päätöksellä tartuntavyöhykkeen rajoja. Tartuntavyöhykkeen ydinalueen rajoja ei muuteta.

Tartuntavyöhyke koostuu alueesta A ja alueesta B. Alueella B ei sovelleta jäljempänä mainittua taudintorjuntatoimenpidettä 8).

Tartuntavyöhykkeen alue A sijaitsee Virolahden ja Miehikkälän kuntien sekä Lappeenrannan kaupungin alueella siten, että vyöhyke sisältää Virolahden ja Miehikkälän kunnat kokonaan sekä Lappeenrannan kaupungista Lappeenrannan Vainikkalan asemalle johtavan rautatien eteläpuoleisen alueen. Taudin esiintymispaikka sisältyy tartuntavyöhykkeeseen. Tartuntavyöhyke sisältää ydinalueen, jota rajaa idässä ja etelässä valtakunnanraja, lännessä meri (Virolahti) ja Keipintie, Vaalimaantie (Keipintien ja Mattilantien välinen osuus) ja Mattilantie Vaalimaanväylälle saakka. Ydinaluetta rajaa lännessä edelleen Vaalimaanväylä seututien 387 risteykseen saakka, minkä jälkeen alue rajautuu seututiehen 387 Tohmonmäentielle saakka. Ydinalue rajoittuu pohjoisessa Tohmonmäentiehen aina valtakunnanrajaan saakka. Ydinalueelle määrätään muuta tartuntavyöhykettä tiukemmat rajoitukset muun maastossa tapahtuvan toiminnan osalta (taudintorjuntatoimenpiteet, kohta 8).

PÄÄTÖS**Tartuntavyöhykkeen perustaminen
eläintautilain nojalla**

Pvm/Datum/Date

Dnro/Dnr/DNo

28.8.2026

5763/04.01.02.00.02/2026

Tartuntavyöhykkeen alue B sisältää kokonaan kunnat Kotka, Hamina ja Pyhtää sekä Loviisan kaupungista, Lapinjärven kunnasta ja Kouvolan kaupungista ne osat, jotka sijaitsevat etelään rajasta, joka kulkee länsi-itä-suunnassa Suomenlahdelta Koskenkylän jokea Porvoon moottoritille (E18) asti, siitä valtatie 6 Elimäelle, raja jatkuu Elimäentienä (maantie 354) Inkeröisiin, josta rautatien mukaisesti Kotkan rajalle.

Tartuntavyöhykkeen sekä sen sisällä oleva ydinalueen tarkka sijainti ja rajat ilmenevät tämän päätöksen oheen liitetystä kartasta. Ydinalue on merkitty karttaan eri värillä (Liite 1).

Eläintaudin leviämisen estämiseksi Ruokavirasto päättää seuraavista toimenpiteistä:

Taudintorjuntatoimenpiteet tartuntavyöhykkeellä

Kunnaneläinlääkärin on tarkastettava edustava määrä sellaisia tartuntavyöhykkeellä sijaitsevia sikojen pitopaikkoja, joihin Ruokaviraston tekemän riskiarvioinnin perusteella arvioidaan sisältyvän suurin riski afrikkalaisen sikaruton leviämisestä. Tarkastuksen yhteydessä on tarkistettava sikojen merkinnät ja eläinluettelot sekä se, että suorat ja epäsuorat kontaktit pidettävien sikojen ja luonnonvaraisten villisikojen välillä on estetty tehokkaasti.

- 1) Luonnonvaraisesta villisiasta saadun lihan ja käsittelemättömien sivutuotteiden, villisian osien sekä materiaalien ja välineiden, jotka voivat olla afrikkalaisen sikaruton viruksen saastuttamia, tuominen tartuntavyöhykkeellä sijaitseviin pitopaikkoihin on kiellettyä;
- 2) Sikojen pitopaikoista vastuussa olevien on huolehdittava, että suorat ja epäsuorat kontaktit tartuntavyöhykkeellä pidettävien sikojen ja luonnonvaraisten villisikojen välillä on estetty tehokkaasti;
- 3) Sikojen pitopaikoissa käyvien henkilöiden on pukeuduttava vain kyseisessä pitopaikassa käytettäviin suojavaatteisiin, vaihdettava jalkineensa eläinsuojien sisään- ja uloskäynnin yhteydessä niin, että eläinsuojissa käytettävien jalkineiden ja eläinsuojien ulkopuolella käytettävien jalkineiden jalanjäljet eivät kohtaa sekä pestävä ja desinfioitava kätensä ja jalkineensa eläinsuojaan tullessaan ja sieltä poistuessaan. Pitopaikasta vastuussa olevan toimijan on järjestettävä mahdollisuus jalkineiden desinfiointiin sekä käsien pesuun ja desinfiointiin;

PÄÄTÖS**Tartuntavyöhykkeen perustaminen
eläintautilain nojalla**

Pvm/Datum/Date

Dnro/Dnr/DNo

28.8.2026

5763/04.01.02.00.02/2026

- 4) Ruokavirasto huolehtii, että kaikki tartuntavyöhykkeellä lopetetut ja kuolleena löydetty luonnonvaraiset villisiat tutkitaan ja niistä otetaan näytteitä afrikkalaisen sikaruton varalta;
- 5) Ruokavirasto huolehtii, että kaikkien tartuntavyöhykkeellä ammuttujen, muutoin lopetettujen ja kuolleena löydettyjen luonnonvaraisten villisikojen ruhot ja elimet hävitetään tavalla, josta ei aiheudu afrikkalaisen sikaruton leviämisen vaaraa;
- 6) Metsästäjien on toimitettava seurantanäytteet kaikista ammutuista luonnonvaraisista villisioista tutkittavaksi afrikkalaisen sikaruton varalta.
- 7) Luonnonvaraisten villisikojen ja kaikkien muiden eläinlajien metsästys ja pyynti on kielletty. Kielto ei koske Ruokaviraston järjestämää luonnonvaraisten villisikojen metsästystä tartuntavyöhykkeeseen kuuluvalla alueella, jolla tartuntaa todennäköisesti esiintyy.
- 8) Koko tartuntavyöhykkeen alueella kiellettyä muuta maastossa tapahtuvaa toimintaa, joka todennäköisesti levittää tartuntaa on
 - koirien ulkoilutus muutoin kuin teitä pitkin kytkettynä
 - koiratapahtumien järjestäminen maastossa (esimerkiksi koirakokeet, koiranäyttelyt ja muut vastaavat tapahtumat)
 - yleisö- ja urheilutapahtumien järjestäminen maastossa
 - koneellinen maanmuokkaus maastossa
 - metsätaloustöiden tekeminen, lukuun ottamatta ennen vyöhykkeen perustamista kaadettujen puiden noutamista ydinalueen ulkopuolelta sekä ydinalueen ulkopuolella työvaiheita, jotka voidaan tehdä ilman moottorikäyttöistä työvälinettä kuten suunnittelu-, kartoitus- ja neuvontatyöt sekä puiden istutus, käsikylvö tai taimikoiden heinäys
 - moottoriajoneuvolla liikkuminen maastossa
 - sikaeläinten ruokkiminen alueelta kerätyllä viljalla tai muilla kasveilla ellei niitä ole varastoitu sikaeläinten ulottumattomissa vähintään 30 vuorokauden ajan yli nollan asteen lämpötilassa ennen käyttöä.
 - alueelta kerättyjen olkien käyttö sikaeläimille (esimerkiksi kuivikkeena tai virikkeenä) ellei niitä ole varastoitu sikaeläinten ulottumattomissa vähintään 90 vuorokauden ajan yli nollan asteen lämpötilassa ennen käyttöä.

PÄÄTÖS**Tartuntavyöhykkeen perustaminen
eläintautilain nojalla**

Pvm/Datum/Date

Dnro/Dnr/DNo

28.8.2026

5763/04.01.02.00.02/2026

Lisäksi tartuntavyöhykkeellä maa- ja metsätalouskäytössä olleiden koneiden siirto pois vyöhykkeeltä on sallittua vain pestynä ja desinfioituna

Tartuntavyöhykkeen sisällä sijaitsevilla ydinalueella kiellettyä on lisäksi

- sienestys ja marjastus (myös kaupallinen)
- liikkuminen maastossa muutoin kuin teitä pitkin

Kriittisten infrajärjestelmien korjaus- ja ylläpitotyöt alueella on sallittu koko tartuntavyöhykkeellä, vaikka ne edellyttäisivätkin moottoriajoneuvolla liikkumista metsässä (esimerkiksi sähköverkkojen korjaus). Rajoitukset eivät koske viranomaisten ja ensihoidon toimintaa alueella.

- 9) Luonnonvaraisten villisikojen ruokinta on kielletty paitsi Ruokaviraston järjestämänä.
- 10) Muiden luonnonvaraisten eläinten kuin kohdassa 9) tarkoitettu villisikojen ruokinta on kielletty. Kielto ei koske sellaisia ruokintatapoja ja -menetelmiä, joissa villisiat eivät pääse syömään rehua, tai ruokintaa sellaisella rehulla, joka ei houkuttele villisikoja ruokintapaikalle.
- 11) Luonnonvaraisten eläinten haaskaruokinta on kielletty.
- 12) Ajoneuvot, joita käytetään tartuntavyöhykkeellä pidettyjen tai luonnonvaraisten sikojen tai niistä saatujen sivutuotteiden kuljettamiseen, on puhdistettava ja desinfioitava välittömästi kunkin kuljetuksen jälkeen eläinterveysviranomaisen osoittamassa paikassa, ja liikenteenharjoittajan tulee säilyttää suoritettua puhdistusta ja desinfiointia koskevat todisteet ajoneuvossa.
- 13) Kaiken mahdollisesti afrikkalaisen sikaruton viruksella saastuneen materiaalin ja välineistön siirtäminen pois tartuntavyöhykkeeltä on kiellettyä, ellei sitä ole tehty vaarattomaksi viruksen tuhoavalla tavalla.
- 14) Sikaeläinten siirtäminen tartuntavyöhykkeellä tai tartuntavyöhykkeeltä sen ulkopuolelle on kielletty.
- 15) Pidettävien sikaeläinten sukusolujen ja alkioiden siirtäminen tartuntavyöhykkeen ulkopuolelle on kielletty.

PÄÄTÖS**Tartuntavyöhykkeen perustaminen
eläintautilain nojalla**

Pvm/Datum/Date

Dnro/Dnr/DNo

28.8.2026

5763/04.01.02.00.02/2026

- 16) Pidettävistä sikaeläimistä saatavien sivutuotteiden siirtäminen tartuntavyöhykkeen ulkopuolelle on kielletty.
- 17) Pidettävistä sikaeläimistä saatavan tuoreen lihan ja lihavalmisteiden siirtäminen tartuntavyöhykkeen ulkopuolelle on kielletty. Siirtokielto ei koske sellaista lihaa ja lihavalmisteita, jotka kuluttaja on hankkinut vähittäismyymälästä tai ravintolasta.
- 18) Luonnonvaraisista villisioista saatavien tuoreen lihan, lihavalmisteiden ja kaikkien muiden eläinperäisten tuotteiden, eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden sekä ihmisravinnoksi tarkoitettujen luonnonvaraisten villisikojen ruhojen siirtäminen tartuntavyöhykkeellä tai tartuntavyöhykkeeltä sen ulkopuolelle on kielletty. Siirtäminen on kiellettyä myös silloin, jos ne
- a) on tarkoitettu yksityiseen kotikäyttöön;
 - b) saatu metsästäjiltä, jotka toimittavat luonnonvaraisia villisikoja tai luonnonvaraisen villisian lihaa pieninä määrinä suoraan lopulliselle kuluttajalle tai paikallisille vähittäisliikkeille, jotka toimittavat tuotteet suoraan lopulliselle kuluttajalle.

POIKKEUSLUVAT

Ruokavirasto voi eläintautilain 29 §:n mukaisesti myöntää yksittäistapauksia koskevia ja tapauskohtaista riskinarviointia edellyttäviä poikkeuksia tartuntavyöhykkeellä noudatettavista kielloista ja toteutettavista toimenpiteistä, jos poikkeaminen ei aiheuta eläintaudin leviämisen vaaraa. Lupa poikkeamiseen myönnetään hakemuksesta. Luvassa asetetaan eläintaudin vastustamiseksi välttämättömät ehdot. Ruokavirasto katsoo kuitenkin, että lupaa ei ole mahdollista saada ajometsästykseseen eikä metsästykseseen, jossa pidetään koiria vapaana, sillä nämä metsästystavat aiheuttavat väistämättä eläintaudin leviämisen vaaran.

Kohtien 14–18 siirtokieltoja koskevia poikkeuslupia harkittaessa sovelletaan komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/594 III ja V luvussa säädettyjä edellytyksiä.

PERUSTELUT

Afrikkalainen sikarutto on eläinterveyssäännösten (EU) 2016/429 5 artiklan 1a kohdassa luetteloitu tauti, joka komission täytäntöönpanoasetuksen 2018/1882 mukaan kuuluu luokkaan A.

PÄÄTÖS**Tartuntavyöhykkeen perustaminen
eläintautilain nojalla**

Pvm/Datum/Date

Dnro/Dnr/DNo

28.8.2026

5763/04.01.02.00.02/2026

Eläintautilain (76/2021) 26 §:n 1 momentin mukaan Ruokavirasto päättää eläinterveys säännösten III osan II osaston 1 luvun 5 jakson mukaisena toimenpiteenä toteutettavasta komission delegoidun asetuksen (EU) 2020/687 63 ja 103 artiklassa tarkoitetun tartuntavyöhykkeen perustamisesta sekä sillä noudatettavien välttämättömien kieltojen, ehtojen, rajoitusten ja toimenpiteiden määrittämisestä.

Komission delegoidun asetuksen (EU) 2020/687 63 artiklan mukaan kun luokan A taudin puhkeaminen lajeihin kuuluvissa luonnonvaraisissa eläimissä vahvistetaan virallisesti delegoidun asetuksen (EU) 2020/689 9 artiklan, 2, 3 ja 4 kohdan mukaisesti, toimivaltainen viranomainen voi määrittää tartuntavyöhykkeen, jotta estetään taudin leviäminen edelleen.

A-luokan eläintautien vastustamisesta annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa (628/2023) säädetään tarkemmin afrikkalaisen sikaruton vuoksi perustettavista vyöhykkeistä sekä taudintorjuntatoimenpiteistä niillä.

Komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/594 3 artiklan mukaan afrikkalaisen sikaruton taudinpurkauksen ilmettyä pidettävissä tai luonnonvaraisissa sika-eläimissä jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on välittömästi perustettava tartuntavyöhyke delegoidun asetuksen (EU) 2020/687 63 artiklan mukaisesti, kun taudinpurkaus ilmenee luonnonvaraisissa sika-eläimissä.

Komission täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2026/1937 2 artiklan mukaan Suomen on sovellettava päätöksen liitteessä vahvistettuihin päivämääriin asti alueilla, jotka luetellaan liitteessä tartuntavyöhykkeenä,

- a) täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/594 8 artiklan 2 kohdassa vahvistettuja rajoitusvyöhykkeisiin II sovellettavia erityisiä taudintorjuntatoimenpiteitä;
- b) kyseisen täytäntöönpanoasetuksen 8 artiklan 3 ja 4 kohdassa säädettyjä toimenpiteitä ja
- c) delegoidun asetuksen (EU) 2020/687 63–66 artiklassa säädettyjä taudintorjuntatoimenpiteitä.

Rajoitusvyöhykkeillä II sovellettavista erityisistä taudintorjuntatoimenpiteistä säädetään tarkemmin komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/594 III ja V luvussa.

Toimenpiteet ovat välttämättömiä todetun afrikkalaisen sikaruton torjumiseksi ja sen leviämisen estämiseksi.

PÄÄTÖS**Tartuntavyöhykkeen perustaminen
eläintautilain nojalla**

Pvm/Datum/Date

Dnro/Dnr/DNo

28.8.2026

5763/04.01.02.00.02/2026

Tartuntavyöhykkeen ja sen sisällä olevan ydinalueen rajoja määritettäessä Ruokavirasto on ottanut huomioon maantieteelliset, hallinnolliset, ekologiset ja epidemiologiset tekijät sekä valvontamahdollisuudet. Tartuntavyöhykkeeseen sisältyvät alueet on sittemmin määritelty myös komission täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2026/1937 liitteessä.

TIEDOKSIANTO

Tämän päätöksen tiedoksiantoon ei sovelleta, mitä hallintolain (434/2003) 9 ja 10 luvussa säädetään hallintopäätöksen tiedoksiannosta. Tämä päätös tulee voimaan välittömästi sen antamisen jälkeen.

Päätös julkaistaan Suomen säädöskokoelmassa. Valvontaviranomaisten on asianmukaisesti ja riittävällä tavalla tiedotettava päätöksestä alueen ja vyöhykkeen sijaintikunnissa. Päätöksestä tiedotetaan lisäksi erikseen niitä pitopaikoista vastuussa olevia toimijoita, jotka ovat valvontaviranomaisen tiedossa ja joita päätös koskee.

SOVELLETUT LAINKOHDAT

Eläintautilaki (76/2021) 1, 3, 9, 26, 29 ja 100 §

Eläinterveyssäännöstö (EU) 2016/429 5 artiklan 1a kohta

Komission delegoitu asetus (EU) 2020/687 63–66 artikla

Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2023/594 (ASF-asetus) 3, 8–12, 48–49 artikla

Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2018/1882

Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2026/1937 2 artikla

Maa- ja metsätalousministeriön asetus a-luokan tautien vastustamisesta (628/2023) 1, 6-7 §

Hallintolaki (434/2003) 34 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 7–8 ja 10 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Tätä päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, ellei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

PÄÄTÖS

**Tartuntavyöhykkeen perustaminen
eläintautilain nojalla**

Pvm/Datum/Date

Dnro/Dnr/DNo

28.8.2026

5763/04.01.02.00.02/2026

Pääjohtaja

Leena Räsänen

Osastonjohtaja

Terhi Laaksonen

Lisätietoja päätöksestä antaa tarvittaessa erityisasiantuntija Tanja Lähteinen, sähköpostitse tanja.lahteinen@ruokavirasto.fi. Poikkeusluvista lisätietoja antaa yksikönjohtaja Matti Nyberg (matti.nyberg@ruokavirasto.fi).

LIITTEET

- 1) Kartta tartuntavyöhykkeestä
- 2) Valitusosoitus

JAKELU

Maa- ja metsätalousministeriö
Virolahden kunta
Miehikkälän kunta
Lappeenrannan kaupunki.
Kunnaneläinlääkärit
Tartuntavyöhykkeellä sijaitsevat sikaeläinten pitopaikat
Riistakeskus
Kaakkois-Suomen poliisilaitos
Rajavartiolaitos
Etelä-Karjalan pelastuslaitos
Kymenlaakson pelastuslaitos
Itä-Uudenmaan pelastuslaitos
Puolustusvoimat

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Tämä asiakirja on laadittu ja allekirjoitettu sähköisesti.
Dokumentet har satts upp och undertecknats elektroniskt.
This document has been digitally prepared and signed.

Ruokavirasto

PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO

Puh. 029 530 0400 (vaihde)

ruokavirasto.fi

Y-tunnus: 2911686-7

Livsmedelsverket

PB 100, 00027 LIVSMEDELSVERKET

Tfn 029 530 0400 (växel)

livsmedelsverket.fi

FO-nummer: 2911686-7

Finnish Food Authority

P.O. Box 100, FI-00027 FINNISH FOOD AUTHORITY, FINLAND

Tel. +358 29 530 0400 (switchboard)

foodauthority.fi

Business ID: 2911686-7